

ЗАТВЕРДЖУЮ
віце-президент з наукової роботи
Київського національного
університету культури і мистецтв

Юлія ТРАЧ
«12» _____ 2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Малярчук Катерини Геннадіївни
«Грим і маска як складники візуальної атрибутики театрального костюма»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 022 – Дизайн

Актуальність теми дослідження. З моменту свого виникнення грим і маска були і дотепер залишаються одними із виражальних засобів творення сценічної образності, невіддільними складниками театрального мистецтва. Переконливим свідченням трансформаційного потенціалу маски та театрального гриму є традиції їх використання в сценічних культурах Сходу і Заходу. Театральний грим, як практика фарбування, модифікації (покращення чи зміни) обличчя, волосся та тіла актора за допомогою косметики та різних матеріалів і речовин, використовується для створення зовнішнього вигляду дійових осіб вистави, тож його метою є окреслення та підсилення ролі, надання акторам додаткового засобу для трансляції художньої інформації. Грим у театральному мистецтві — це не лише косметичні засоби, це спосіб перетворення на «іншого», «нового героя»; це форма мистецької практики, що допомагає висловити глибокі емоції та відтворити характери через зовнішній вигляд.

Вивчення театрального гриму та маски науковцями і практиками актуальне з кількох причин: по-перше, оскільки грим і маска є важливими складниками театрального мистецтва та мають глибокі корені в культурі

багатьох народів, їх студіювання сприятиме збереженню й переданню цінностей і традицій минулих поколінь; по-друге, вивчення гриму стимулює творчий потенціал акторів та гримерів, даючи їм можливість експериментувати з образами, виходити за межі традиційних концепцій, створювати щось нове та унікальне; по-третє, опанування технік нанесення гриму розвиває в акторів та гримерів вміння володіти різноманітними косметичними продуктами та інструментами, що є необхідним для професійного виконання ролей у театрі, кіно чи на телебаченні, для освоєння прийомів виконання подіумного макіяжу; по-четверте, вивчення спеціальних ефектів у гримі важливе для створення реалістичних образів та вражаючих спецефектів, що є необхідним для багатьох театральних вистав, фільмів і телевізійних передач, подіумних показів мод. Утім, через ставлення до професії гримера та процесу гримування як до явища прикладного характеру, що не заслуговує на ґрунтовне дослідження в межах теоретичних напрямів наукового знання, тривалий час розроблялися суто навчальні посібники та практичні рекомендації, призначені для набуття майбутніми гримерами професійних навичок. Повноцінним об'єктом наукового вивчення в Україні грим стає лише з початку XXI ст., проте кількість цих праць доволі незначна (В. Медведєва, О. Проскуракова, А. Шаркіна (Момчилова) та ін.), хоча ця проблематика, зважаючи на роль і значення гриму у fashion-індустрії, у формуванні сценічної образності, його впливу на творення театального костюма, зміну зовнішності актора, є вкрай актуальною.

Мета дослідження — здійснити комплексний аналіз гриму та маски як багатогранних явищ, що поєднують естетичні, семантичні і технологічні аспекти, а також як складників візуальної атрибутики театального костюма.

Особистий внесок здобувача. Запропонована наукова праця — самостійно виконане дослідження, у якому вперше комплексно досліджено грим і маску як засоби художньої виразності і важливі складники театального костюма. Теоретичні та методологічні положення і висновки є результатом авторських досліджень. Публікації автора з теми дисертації — одноосібні.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Сформульовані наукові положення, висновки та рекомендації, представлені у дисертаційному дослідженні К. Г. Малярчук, є методологічно обґрунтованими і достовірними, базуються на комплексному дослідженні гриму та маски як багатогранних явищ і як складників візуальної атрибутики театрального костюма.

Зміст дисертації та структура викладення основних положень свідчать про повноту розкриття поставлених авторкою науково-практичних завдань у межах наукового дослідження. У дисертації чітко сформульовано усі складові вступної частини роботи: обґрунтування вибору теми дослідження, мету і завдання, наукову новизну і практичну значущість отриманих результатів, об'єкт і предмет дослідження, його структуру. Це засвідчує про професійну орієнтацію авторки у проблемі, уміння працювати з масивом літератури та джерельної бази, яка професійно відібрана і достатньо критично осмислена. На основі аналізу джерел здобувачем сформовано теоретико-методологічні засади дослідження.

Здобувачці вдалося послідовно та логічно висвітлити всі змістовно вагомні аспекти дослідження. У роботі дано теоретичне обґрунтування феномену «театральний грим». Підсумовано, що грим як засіб формування сценічної образності в театрі та важливий складник образних констеляцій презентацій моди є складним і багатогранним явищем, яке поєднує в собі естетичний, функціональний та культурний складники. Грим є не просто допоміжним засобом у створенні сценічного чи подіумного образу, а самостійним феноменом, який інтегрує мистецтво, технології та культуру. Грим тісно пов'язаний із культурою і традиціями: у різних культурах він відображає соціальні статуси, релігійні переконання, обряди або символіку певних спільнот.

У дослідженні театральний грим позиціоновано як форму мистецької практики, засіб художньої виразності, що постійно розвивається, і в міру того, як з'являються нові матеріали і технології (3D-друк, постижерні вироби, інноваційні декоративні засоби), які дають змогу розширювати межі художньої

творчості, змінюється і грим, який використовується у виставах. Акцентовано, що грим, як один з головних елементів театрального твору, поряд з режисурою, сценографією, авторською творчістю, відіграє визначальну роль у мистецтві перетворення на сцені театру та переданні емоцій і вражень, відкриваючи перед акторами та глядачами безмежні можливості виразності та витонченості, нові горизонти творчості та самовираження. Художник-гример, враховуючи естетику сценічних символів, розробляє візуальний образ персонажа у тісному взаємозв'язку із сценічним текстом спектаклю та акторською майстерністю.

Наголошено, що грим є складником сценічної образності — специфічної якості, що передається через виставу або виступ, — додаючи глибини, виразності та автентичності персонажам на сцені. Сценічна образність, як ключовий аспект будь-якої театральної вистави, охоплює всі аспекти вистави, які створюють враження, атмосферу та відчуття для глядачів, і може бути досягнута за допомогою різних елементів: як акторська гра, декорації, світло, звук та, безперечно, грим. Маска і грим як засоби художньої виразності доносять до глядача найсуттєвіші особистісні характеристики персонажа.

Здобувачкою обґрунтовано, що маска і грим виконують дві взаємопов'язані функції: вони можуть як персоніфікувати, так і деперсоніфікувати персонажів у театральному дійстві. Грим допомагає підкреслити унікальні риси героя, його емоційний і фізичний стан, що сприяє персоніфікації образу. У свою чергу, маска може узагальнювати, символізувати певний типаж або ідею, що часто призводить до деперсоніфікації, розширюючи інтерпретаційні можливості глядача. Тобто, грим дає змогу створити індивідуальний вигляд персонажа, підкреслити його унікальні риси та глибше розкрити його внутрішній світ. Завдяки цьому глядач отримує чітке уявлення про характер героя і його роль у сюжеті. Натомість використання масок чи умовного гриму може знеособлювати персонаж, переводячи його в площину символізму або архетипів. Це дає змогу акторам втілювати ідеї, настрої або соціальні явища, які виходять за межі індивідуального досвіду. Таким чином, маска і грим є потужними інструментами, що дають змогу режисерам і акторам маніпулювати

сприйняттям глядача, розкривати складні концепції та формувати багатовимірні сценічні образи.

Авторкою виділено низку питань і проблем щодо використання гриму і маски у fashion-індустрії, зокрема у показах мод. Так, акцентовано, що подіумний грим і маска у поєднанні один з одним є складниками сценічної образності у сучасних модних презентаціях, це невіддільний елемент fashion-індустрії, втілення найнесподіваніших і найрізноманітніших дизайнерських рішень та інструмент художнього моделювання образу. Гримери (і візажисти), втілюючи інноваційні концепції на обличчях моделей, демонструючи широкий діапазон стилів: від сміливих авангардних творінь до витончених природних образів, стають законодавцями моди, прикладом для наслідування іншими митцями та ентузіастами індустрії краси та її споживачами. Гримери відіграють ключову роль у покращенні враження від модного показу, а їхні «твори» не тільки розширюють бачення дизайнера, але й представляють нові концепції і техніки, стаючи візуальним маніфестом майбутніх тенденцій в індустрії краси. Сміливий і нетрадиційний вибір гриму часто привертає увагу і закладає основу для майбутніх трендів.

У дослідженні звернено увагу на те, що грим у fashion-індустрії, як важливий засіб художнього вираження, тобто засіб, що бере активну участь у формуванні образу з художніми ознаками, підкреслює дизайнерський задум, сприяє створенню унікальних образів, які стають провідними елементами модних шоу. Грим у модних показах, крім естетичного значення, виконує і роль засобу комунікації: завдяки йому дизайнери транслюють свої ідеї, історичні, культурні або концептуальні меседжі, які збагачують зміст модних шоу. Дизайнери та візажисти звертаються до культурних кодів різних епох, трансформуючи їх у сучасні модні образи. Гримери не лише створюють акценти, які допомагають підкреслити ключові меседжі колекцій, а й, водночас, впливають на формування глобальних б'юті-трендів. Театралізовані покази з використанням гриму й масок створюють справжнє мистецтво на подіумі, перетворюючи моду на форму культурного діалогу.

Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що:

уперше:

– в українській теорії дизайну комплексно досліджено грим і маску як багатогранні явища, що поєднують естетичні, семантичні і технологічні аспекти, а також як складники візуальної атрибутики театрального костюма;

– виявлено особливості гримування (поява нових рішень, технологій, матеріалів та ін.) та його значення (посилення його ролі як частини тексту вистави, створеної спільно художником, режисером, актором) у різні історичні періоди: від засобу підкреслення емоційного стану персонажів до потужного інструмента створення сценічної образності, зокрема за рахунок інтеграції із сучасними візуальними ефектами;

– розглянуто грим як універсальну «мову», яка дає змогу глядачеві миттєво сприймати і розуміти сценічний образ; як інструмент, який поєднує декоративність із функціональністю, збагачує візуальний складник вистави, а також допомагає розкривати режисерський задум і підкреслювати індивідуальність кожного персонажа;

– концептуалізовано маску і грим як засоби персоніфікації і деперсоніфікації ігрової події: з одного боку, грим і маска дають змогу створити індивідуальний вигляд персонажа, підкреслити його унікальні риси та глибше розкрити його внутрішній світ, завдяки чому глядач отримує чітке уявлення про характер героя і його роль у сюжеті; з іншого — використання масок чи умовного гриму може знеособлювати персонаж, переводячи його в площину символізму або архетипів, що дає змогу акторам втілювати ідеї, настрої або соціальні явища, які виходять за межі індивідуального досвіду;

уточнено:

– уявлення про грим і маску як ключові елементи у fashion-індустрії, які беруть безпосередню участь у її формуванні, створюють нові естетичні

стандарти, б'юті- і культурні тренди, а також транслюють ідеї дизайнерів, додаючи глибини до їхніх робіт;

– положення про гримування як осмислену систему дій і засобів, спрямованих на кардинальну трансформацію зовнішнього вигляду людини;

набули подальшого розвитку:

– ідея про подвійну природу гриму: грим як елемент зовнішнього «малюнка» персонажа і грим як засіб впливу на артиста, що сприяє формуванню різнобічного уявлення про сценічний образ;

– позиція про сукупність технологій і матеріалів, які дають змогу розширювати межі художньої творчості дизайнерів і візажистів (3D-друк, постижерні вироби, інноваційні декоративні засоби, силіконові клеї, дуо- і мультихромні пігменти та ін.).

Теоретичне значення дослідження. Аналіз К. Г. Малярчук особливостей гриму та маски як складників візуальної атрибутики театрального костюма включає в дослідницьку площину принципово нові питання, які мають інтегративний характер і вивчаються комплексно з позицій міждисциплінарної методології, що об'єднує мистецтвознавчі і культурологічні підходи. У роботі вперше в українському мистецтвознавстві комплексно досліджено феномен гриму як багатогранного явища. Вагомим теоретичним здобутком представленого дослідження є доповнення та уточнення термінологічної бази, зокрема, набули подальшого розвитку уявлення про грим і маску як складників театрального костюма, як ключових елементів у fashion-індустрії. З метою досягнення поставленої мети застосовано культурно-історичний, антропологічний методи для дослідження гриму як системи дій і засобів, спрямованих на трансформацію зовнішнього вигляду людини; метод образно-стилістичного та структурно-семіотичного аналізу уможливили розгляд гриму як самодостатнього виду мистецтва, що володіє знаковою природою і рядом смислових функцій, поряд з іншими елементами сценічного твору мистецтва — вистави. Також використано контент-аналіз, методи реконструкції та типологізації, за допомогою яких простежено витоки театрального гриму,

з'ясовано різновиди гриму, проаналізовано численні колекції і покази мод на предмет виявлення ролі гриму та маски у створенні сценічного образу.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в можливості використання цілого ряду положень і висновків дисертації в якості практичних і теоретичних рекомендацій для гримерів, візажистів, дизайнерів, театрознавців і культурологів. Матеріали дисертації можуть стати підґрунтям для подальшого вивчення мистецтва гриму у театрі та fashion-індустрії в межах різних спеціальностей, та можуть бути використані при розробці спецкурсу з мистецтва гриму, відповідних навчально-методичних посібників в акторській, режисерській, художній і дизайнерській підготовці тощо.

Достовірність одержаних результатів. Достовірність одержаних результатів у дисертаційному дослідженні К. Г. Малярчук забезпечується використанням широкої теоретичної бази, що включає фундаментальні праці вітчизняних та провідних зарубіжних науковців з проблематики театрального гриму та маски, fashion-індустрії; застосуванням комплексу взаємодоповнюючих методів дослідження, адекватних поставленій меті та завданням роботи; апробацією основних положень і результатів дослідження на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях; публікацією результатів дослідження у фахових наукових виданнях України; ступенем підготовки результатів дослідження до впровадження у навчальний процес та практичну діяльність дизайнерів; логічною структурою дисертації, що забезпечує послідовне розкриття теми дослідження; використанням значного масиву фото-матеріалу, включаючи і зразки власної роботи здобувачки щодо гримування акторів театру.

Задіяний комплексний підхід до вирішення поставлених завдань, використання різноманітних методів дослідження та широкої джерельної бази забезпечують достовірність та обґрунтованість отриманих наукових результатів. У Висновках узагальнено результати дослідження, що засвідчують про комплексний аналіз гриму та маски як багатогранних явищ, що поєднує естетичні, семантичні і технологічні аспекти, а також як складників візуальної атрибутики театрального костюма.

1. Грим і маска як засоби формування сценічної образності в театрі та важливі елементи образних констеляцій презентацій моди є складними і багатогранними явищами, які поєднують у собі естетичний, функціональний та культурний складники. Грим є не просто допоміжним засобом у створенні сценічного чи подіумного образу, а самостійним феноменом, який інтегрує мистецтво, технології та культуру. Грим тісно пов'язаний із культурою і традиціями: у різних культурах він відображає соціальні статуси, релігійні переконання, обряди або символіку певних спільнот.

У різні періоди свого розвитку гриму притаманні певні особливості. Завдяки своїй тривалій історії інновацій і творчості, театральний грим, безперечно, був, є і надалі залишиться важливою частиною театального досвіду. Його значення продовжує зростати завдяки інноваціям і розширенню сфер застосування.

2. Театральний грим — це форма мистецької практики, засіб художньої виразності, що постійно розвивається, і в міру того, як з'являються нові матеріали і технології (сучасні художні матеріали для моделювання: силікони, латекси, термопластик тощо; 3D-друк; інноваційні декоративні засоби; постижерні вироби; сучасні фарби та текстури; дуо- і мультихромні пігменти та ін.), які дають змогу розширювати межі художньої творчості, змінюється і грим, який використовується у виставах. Театральні вистави, усупереч їхнім відмінностям за стилем гри, режисерською інтерпретацією тощо, реалізуються за допомогою поєднання таких фундаментальних понять, як режисер, декор, костюм та аксесуари, світло, звук, музика, танець, публіка, а також грим. Грим, як один з головних елементів театального твору, поряд з режисурою, сценографією, авторською творчістю, відіграє визначальну роль у мистецтві перетворення на сцені театру та переданні емоцій і вражень, відкриваючи перед акторами та глядачами безмежні можливості виразності та витонченості, нові горизонти творчості та самовираження. Художник-гример, враховуючи естетику сценічних символів, розробляє візуальний образ персонажа у тісному взаємозв'язку із сценічним текстом спектаклю та акторською майстерністю.

Грим, засіб художньої виразності, що вимагає від акторів глибокого розуміння своїх ролей та вміння трансформуватися за допомогою декоративного оформлення обличчя, має важливе значення для створення образів персонажів та підтримки загального естетичного враження вистави. Грим є ключовим інструментом для передання характеру персонажів, їх віку, настрою чи соціального статусу. Грим, характер якого залежить від художніх особливостей п'єси та її образів, від задуму актора, режисерської концепції та стилю оформлення вистави, є елементом театрального костюма — чи не найважливішого чинника, що забезпечує відображення ролі, що розігрується актором, у візуальному відношенні. Костюм, у тому числі й грим, інформує аудиторію раніше, ніж сценарій, тож грим повинен бути не просто функціональним, а таким, що скеровує погляд глядача на світ, зображений у спектаклі.

3. Грим є складником сценічної образності — специфічної якості, що передається через виставу або виступ, — додаючи глибини, виразності та автентичності персонажам на сцені. Сценічна образність, як ключовий аспект будь-якої театральної вистави, охоплює всі аспекти вистави, які створюють враження, атмосферу та відчуття для глядачів, і може бути досягнута за допомогою різних елементів: як акторська гра, декорації, світло, звук та, безперечно, грим. Грим виконує цілий ряд функцій: від підкреслення рис обличчя до створення складних художніх ефектів, що сприяють перевтіленню актора у персонаж. Він взаємодіє з іншими елементами сценографії (костюм, освітлення, декорації), утворюючи гармонійну сценічну партитуру.

У театральному мистецтві грим виконує ідентифікаційну, коригувальну та комунікативну функції, сприяючи створенню правдоподібного і виразного образу. Крім гриму, невіддільним елементом сценічного мистецтва, що відіграє ключову роль у створенні художніх образів, є маска. І грим, і маска, наділені естетичними, функціональними й семантичними властивостями, формують цілісність сценічного образу, інтегруючи грим у систему театральних знаків. Обидва ці засоби формування сценічної образності — багатофункціональні

інструменти, що не лише змінюють зовнішність актора, але й слугують засобом передання характеру, емоцій, соціального статусу тощо. Більше того, грим і маска є засобами типізації та узагальнення, але водночас слугують символічними і естетичними елементами, що мають ритуальне і комунікативне значення: їх використання дає змогу створювати образи, що передають складні психологічні й емоційні стани.

4. Маска і грим як засоби художньої виразності доносять до глядача найсуттєвіші особистісні характеристики персонажа. Маска і грим виконують дві взаємопов'язані функції: вони можуть як персоніфікувати, так і деперсоніфікувати персонажів у театральному дійстві. Грим допомагає підкреслити унікальні риси героя, його емоційний і фізичний стан, що сприяє персоніфікації образу. У свою чергу, маска може узагальнювати, символізувати певний типаж або ідею, що часто призводить до деперсоніфікації, розширюючи інтерпретаційні можливості глядача. Тобто, грим дає змогу створити індивідуальний вигляд персонажа, підкреслити його унікальні риси та глибше розкрити його внутрішній світ. Завдяки цьому глядач отримує чітке уявлення про характер героя і його роль у сюжеті. Натомість використання масок чи умовного гриму може знеособлювати персонаж, переводячи його в площину символізму або архетипів. Це дає змогу акторам втілювати ідеї, настрої або соціальні явища, які виходять за межі індивідуального досвіду. Таким чином, маска і грим є потужними інструментами, що дають змогу режисерам і акторам маніпулювати сприйняттям глядача, розкривати складні концепції та формувати багатовимірні сценічні образи. У свою чергу, гримування — осмислена система дій та засобів, спрямованих на кардинальну трансформацію зовнішнього вигляду людини.

5. Образні різновиди сценічного гриму в моді демонструють тісний зв'язок між театром і fashion-індустрією. Основні образні різновиди включають класичний, урочистий, фантазійний грим і його підвиди, як-от подіумний макіяж та авангардний фейс-арт. Грим у моді містить різноманітні стилі — від класичного до фантазійного, і виконує художньо-концептуальні, рекламно-презентаційні та комунікативні функції, допомагаючи розкрити задум дизайнера

та створити унікальні модні образи, гармонізуючи їх, підкреслюють естетику колекції (напр., епатажні роботи Джона Гальяно та Александра Макквіна, які поєднують елементи мистецтва і моди).

Подіумний грим і маска у поєднанні один з одним є складниками сценічної образності у сучасних модних презентаціях, це невіддільний елемент fashion-індустрії, втілення найнесподіваніших і найрізноманітніших дизайнерських рішень і інструмент художнього моделювання образу. Гримери (і візажисти), втілюючи інноваційні концепції на обличчях моделей, демонструючи широкий діапазон стилів: від сміливих авангардних творінь до витончених природних образів, стають законодавцями моди, прикладом для наслідування іншими митцями та ентузіастами індустрії краси та її споживачами. Гримери відіграють ключову роль у покращенні враження від модного показу, а їхні «твори» не тільки розширюють бачення дизайнера, але й представляють нові концепції і техніки, стаючи візуальним маніфестом майбутніх тенденцій в індустрії краси. Сміливий і нетрадиційний вибір гриму часто привертає увагу і закладає основу для майбутніх трендів (напр., тренд на сяючу, «скляну» шкіру, представлений на показах Maison Margiela).

Подіумний макіяж стає самостійним складником модного образу, що включає яскраві кольори, блискітки, стрази, графічні елементи та інші декоративні прийоми. Його різновидами є: гранжевий (акцент на «розмитих» очах та блідих губах); мінімалістичний (ефект «стриманої розкоші»); графічний (використання різних кольорів і текстур для створення сміливих образів); віртуальний 3D-макіяж (використання доповненої реальності для створення образів за допомогою додатків); монохромний (натхнення 1990-ми, відтінки кольору лате). Інновації у гримуванні створюють основу для подальшого розвитку гриму як особливої мистецької практики.

6. Грим у fashion-індустрії, як важливий засіб художнього вираження, тобто засіб, що бере активну участь у формуванні образу з художніми ознаками, підкреслює дизайнерський задум, сприяє створенню унікальних образів, які стають провідними елементами модних шоу. Грим у модних показах, крім

естетичного значення, виконує і роль засобу комунікації: завдяки йому дизайнери транслюють свої ідеї, історичні, культурні або концептуальні меседжі, які збагачують зміст модних шоу. Дизайнери та візажисти звертаються до культурних кодів різних епох, трансформуючи їх у сучасні модні образи (напр., колекції Джона Гальяно, візажист Пет МакГрат). Грумери не лише створюють акценти, які допомагають підкреслити ключові меседжі колекцій, а й, водночас, впливають на формування глобальних б'юті-трендів (застосування декоративних матеріалів, таких як стрази, пір'я, блискітки; інкрустація обличчя стразами; використання дуо- та мультихромних пігментів; яскраві акценти на віях, кольорових стрілках, губах). Театралізовані покази з використанням гриму й масок створюють справжнє мистецтво на подіумі, перетворюючи моду на форму культурного діалогу.

7. Подальшого вивчення потребують питання ролі соціальних мереж у посиленні впливу гримерів в індустрії моди, а також трансформація безпосередньо роботи гримера через появу віртуальних програм для примірки та фільтри AR, завдяки яким гримери ознайомлюють користувачів з новими продуктами та стилями, формуючи їхнє уявлення про красу та моду. Зважаючи на фрагментарність дослідження гриму, його майбутнє студіювання дасть змогу повернути до нього увагу представників різних галузей гуманітарного знання як до особливої мистецької практики, яка вимагає більш ґрунтовного і всебічного вивчення

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні положення і результати дисертації викладено в 11-ти публікаціях, із них — 6 статей у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України; 5 публікацій апробаційного характеру — у збірниках тез доповідей на міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях.

Наукові публікації відповідають вимогам п. 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44) та

наказу МОН України № 1220 від 23.09.2019 р. «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук».

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Малярчук К. Г. Грим як об'єкт наукової рефлексії. *Культура і сучасність*. 2019. № 1. С. 288–292. <https://doi.org/10.32461/2226-0285.1.2019.181089>

2. Малярчук К. Г. Особливості використання гриму в українському театральному мистецтві. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія : Мистецтвознавство*. 2019. Вип. 40. С. 45–50. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.40.2019.172675>

3. Малярчук К. Г. Мистецтво гриму: соціальний міф та соціальна стратифікація. *Культура і сучасність*. 2021. № 1. С. 121–126. <https://doi.org/10.32461/2226-0285.1.2021.238600>

4. Малярчук К. Г. Грим і маска як структурні складники сценічного образу. *Вісник КНУКіМ. Серія : Мистецтвознавство*. 2021. Вип. 45. С. 191–198. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.45.2021.247392>

5. Малярчук К. Г. Грим як складник театального костюма й засіб формування сценічної образності в театрі. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія : Мистецтвознавство*. 2024. Вип. 50. С. 160–168. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.50.2024.306805>

6. Малярчук К. Г. Грим і маска як образні констеляції сучасних презентацій моди. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Напрямок : мистецтвознавство*. 2024. Вип. 48. С. 529–536. <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v48i.824>

Опубліковані праці апробаційного характеру

7. Малярчук К. Г. Сценічний грим в театрі моди: особливості та образні різновиди. *Міжгалузеві диспути: динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень* : зб. наук. праць з матеріалами V Міжнар. наук. конф., м. Тернопіль,

22 берез. 2024 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2024. С. 168–171.

8. Малярчук К. Г. Витоки мистецтва театрального гриму. *Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі* : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих вчених, м. Київ, 12–13 квіт. 2024 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2024. С. 116–118.

9. Малярчук К. Г. Грим як засіб формування сценічної образності в українському театрі: від витоків до сьогодення. *Current Scientific Goals, Approaches and Challenges* : Collection of Scientific Papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference, 2024, Aug. 9. Riga, Republic of Latvia : International Center of Scientific Research, 2024. P. 87–88.

10. Малярчук К. Г. Новітні технології трансформації сценічного образу за допомогою театрального гриму. *Технології, інструменти та стратегії реалізації наукових досліджень* : зб. наук. праць з матеріалами VIII Міжнар. наук. конф., м. Рівне, 30 серп. 2024 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024. С. 154–157.

11. Малярчук К. Г. Грим як важливий складник театралізованого показу мод. *Interdisciplinary Research: Scientific Horizons and Perspectives*: Collection of Scientific Papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VIII International Scientific and Theoretical Conference, 2024, Aug. 30. Vilnius, Republic of Lithuania : International Center of Scientific Research, 2024. P. 66–68.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень, наведених у дисертації, оприлюднені на міжнародних наукових і науково-практичних конференціях: «Міжгалузеві диспути: динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень» (Тернопіль, 2024), «Current Scientific Goals, Approaches and Challenges» (Рига, Латвійська республіка, 2024), «Технології, інструменти та стратегії реалізації наукових досліджень» (Рівне, 2024), «Interdisciplinary Research: Scientific Horizons and Perspectives» (Вільнюс, Литовська республіка,

2024); а також всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Актуальні проблеми сучасності. Молодіжна наука 2023» (Київ, 2023), «Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі» (Київ, 2024).

Загальний висновок:

Вважати, що дисертаційна робота Малярчук Катерини Геннадіївни «Грим і маска як складники візуальної атрибутики театрального костюма», подана на здобуття ступеня доктора філософії, повністю відповідає вимогам МОН України, які висуваються до дисертацій, поданих на здобування ступеня доктора філософії, а саме Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44) та наказу МОН України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлень дисертацій». Рекомендувати дисертаційну роботу Малярчук Катерини Геннадіївни «Грим і маска як складники візуальної атрибутики театрального костюма», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 022 «Дизайн», до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуючий на міжкафедральному засіданні,
кандидат технічних наук, доцент

Олександра ПЕНЧУК

